

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΦΡΑΠ Ε

Ο ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ

ΜΙΑ μέρα, στο καφέ Μπαθέρ, στο Παρίσι, ένας πενηντάρης ηλικιωμένος άντρας, με ύφος στρατιωτικό, μ' έπλησίασε και μου είπε:

— Κύριε, νομίζω πως δεν κάνω λάθος. Είστε φοιτητής, δεν είν' έτσι;

— Μάλιστα, κύριε, είμαι φοιτητής! Μά γιατί με ρωτάτε; του απήντησα επιφυλακτικά.

— Ο γείτονάς μου τάχασε λιγάκι για μια στιγμή, κατόπιν όμως μου είπε:

— Πώς, δεν μ' αναγνωρίζετε, λοιπόν; Για θασανίστε λιγάκι τη μνήμη σας... είμαι ο χωροφύλακας της όδου Σουφλό...

— Ο Λαρουσπέτ!

— Ολόκληρος!... Μπράβο, μπράβο, που καταφέρατε και με θυμηθήκατε! Πώς διασκέδαζα τότε με τα κόλπα σας, με τα σκανδαλικά σας... Και ή απόδειξίς ότι μου άρεσαν, είνε ότι δεν πήγα ποτέ μου κανένα φοιτητή στο τμήμα.

— Αυτό είν' αλήθεια!

— Ένας Μαρσεγιέζος, μάλιστα, θυμάμαι, ήταν ή συμπάθειά μου.

— Τόν Ζεκά, σίγουρα θα λές;

— Ναι, ναι... έτσι τόν έλεγαν. "Ε, λοιπόν, τόν Ζεκά αυτόν, σ'ας δίνω τόν λόγο μου, πως έπρεπε νά τόν επιβλέπη κανείς διαρκώς. Μόλις ξεμύτιζε έξω απ' τόν Πανεπιστήμιο, άρχιζε νά κάνει τόν κόσμου τις τρέλλες: έσπρωχνε τούς διαβάτες, πείραζε τις γυναίκες αναποδογύριζε τά τραπέζια τών καφενείων, χτυπούσε τά κουδούνια τών σπιτιών, έκανε, με δυή λόγια, τόν κόσμο άνω-κάτω... "Ε! λοιπόν, κύριε, κυττάξτε τί περίεργοι πού είνε οί άνθρωποι: όσο περισσότερη σκοτούρα μου έδινε αυτός ό Ζεκά, τόσο πιό πολύ τόν έγουστάριζα! "Ετσι τά καταλαβαίνω έγώ τά νειάτα: ζωηρά, τρελλά! "Αν ήθελα, θά μπορούσα νά τόν πηγαίνω είκοσι φορές τήν ήμέρα στο τμήμα...

»Κάποτε τόν παράκανε, ώστόσο... τότε δυνάμωνα τή φωνή μου, έπαιρνα ύφος άγριο και τόν φοβέριζα. Για είκοσιτέσσερες ώρες μ' άφηνε ήσυχο, ύστερα όμως ξανάρχιζε τά ίδια... "Ο Ζεκά περνούσε πιό πολλές ώρες στο δρόμο παρά στο Πανεπιστήμιο. "Ετσι ολόκληρα χρόνια, τόν έβλεπα στήν ίδια συνοικία, ως ότου έγινε ή περίφημη εκείνη σύγκρουσις τής χωροφυλακής με τούς φοιτητάς. Τίποτε άλλο δεν κατάλαβα, απ' όλη αυτή τήν υπόθεσι, παρά μόνον ότι τράθηξα τόν διάβυλό μου και λίγο έλειψε νά χάσω και τή ζωή μου. Τό τμήμα ήταν άνω-κάτω, όλη τήν ήμέρα. Δεν

ρίδα και φώναζε ολόχαρος:

— Νίκη!... Νίκη!... Νίκη!...

Έγώ, ένοιωσα πως θά λιποθυμούσα και σωριάσθηκα σάν παράλυτη μέσα σέ μια πολυθρόνα.

Έκείνος τότε ξεδίπλωσε τήν έφημερίδα και διάβασε τ' άποτελέσματα τού διαγωνισμού:

— "Η δεσποινίς Σουζύ Βερνόν έλαβε τόν πρώτο βραβείο!...

Αμέσως κατόπιν ξέσπασε μια τρομακτική θύελλα από φωνές. "Η θεία μου έκανε σάν τρελλή. Δεν θά μου συγχωρούσε ποτέ τόν σφάλμα μου αυτό. Είχα κάνει κάτι χωρίς τήν άδειά της. "Επειτα, όταν πέρασε ή πρώτη έντύπωσις, ήρύχασε λιγάκι. Βρήκα λοιπόν τή στιγμή κατάλληλη για νά πώ:

— Και τώρα πρέπει νά θγάλω άσπροπρόσωπη τή Νίκαια στο Παρίσι. Έκει πέρα θά δοθ ή μεγάλη μάχη!...

Κι' έτσι, τήν άλλη μέρα, έκανα τόν πρώτο μου ταξίδι στήν πρωτεύουσα. Τά Καλλιτεία εκεί πέρα έγιναν με μια φαντασμαγορική μεγαλοπρέπεια. Χωρίς δέ νά τόν έλπίζω, μ' εξέλεξαν ως καινούργια Μαίρη Πίκφορντ και μου άνοιξαν τόν δρόμο για τούς κινηματογραφικούς θριάμβους!...

Αυτός ή άλλοπαλλήλες έπιτυχίες μ' έκαναν νά ζω μέσα σ' ένα όνειρο. Μά ήταν αλήθεια; "Ηταν πραγματικότης; Ναι! Είχα γίνει, χωρίς νά τόν θέλω, χωρίς νά ξέρω κι' έγώ γιατί, κινηματογραφικός «άστéρας»!

Αυτό όμως δεν σημαίνει, ότι δεν αγάπησα με πάθος τήν τέχνη μου και δεν άφωσιώθηκα σ' αυτή με μια άπερίγραπτη λατρεία. Τόσο μάλιστα έγινα δημοφιλής, από τήν όθόνη, ώστε όλοι σήμερα με ξέρουν ως τήν «κομψότερη Παρισινή» τού κινηματογράφου!

ΣΟΥΖΥ ΒΕΡΝΟΝ

ξεκουραζόμαστε ούτε στιγμή. "Όλη τήν ώρα είμαστε ύπηρεσία. Οί φοιτητάι γινόντουσαν ολοένα προκλητικώτεροι. Τίποτα δεν λογάριζαν πειά. "Εβγαζαν τις πέτρες απ' τούς δρόμους, γκρέμιζαν τά κιόσκια, έσπαζαν τά φανάρια, έβγαζαν απ' τις γραμμές τά τράμ! Τά πράγματα είχαν φθάσει σέ τέτοιο σημείο, ώστε μ'ας έμάζεψαν όλους στο Κεντρικό Τμήμα. Κοιμάμαστε ντυμένοι πάνω σέ ψάθες και θρεγμένους σάκκους και όσο για φαί, ό Θεός νά σέ φυλάη!... Είνε θαύμα πως δεν πεθάναμε απ' τήν πείνα!... "Όλοι μας ένα πόθο είχαμε: νά τελειώσουμε όπως-όπως με τούς φοιτητάς, και νά γυρίση ό καθένας στή θέσι του...

»Εμένα δεν μ' άρέσει τόν πιό, μά δεν ξέρω πως, εκείνο τόν απόγευμα τόχα παρατσούξει. Κι' έπινα ακόμα, όταν ένας συνάδελφός μου, ήλθε και μου είπε πως ό λόχος μας θά ξεκινούσε. «Νά π'ας έξω!». "Ο καθαρός άέρας μου έκανε καλό, ώστόσο ένοιωθα ακόμη νά μου γυρίση τόν κεφάλι. Τά πρυστάγματα τά ξετέλεσα μηχανικά, χωρίς νά προσέχω. "Όταν περάσαμε τή γέφυρα Σαιν-Μισέλ, άκουσα ξαφνικά ένα θόρυβο και άνάμεσα από τά πηλίκια τών χωροφυλάκων, είδα μια άνθρωπομυρμηγκιά, πού μαυρολογούσε πέρα. Σέ λίγο, μ'ας διατάσσουν νά θγάλουμε τά ξίφη μας και νά γεμίσουμε τά όπλα... Δεν θυμάμαι πως θρέθηκα μες τόν τρομερώτερο συνωστισμό, σ' ένα φριχτό σπρωξιό. Κάποιος, με μια σπρωξιά, μου ρίχνει τόν καπέλλο μου, ένας άλλος μου δίνει μια μαστουριά στο κεφάλι τόσο δυνατή, πού σίγουρα θάμενα στόν τόπο, αν δεν είχα τόσο γερό κεφάλι. Τόν πιό, πού είχα κατεβάσει άφθονο, πιάνει άμέσως μέσα μου φωτιά. τόν αίμά μου κορώνει.

Σηκώνω τόν σπαθί μου...και ποιόν νομίζετε πως θλέπω, μπροστά μου;... Τόν Ζεκά!... Τόν Ζεκά, έξαλλο, λυσσασμένο, νάχη άφροσύ στο στόμα και νά ούρλιαξη... Ρίχνεται στόν χωροφύλακα πού ήταν κοντά μου. Τόν πιάνει απ' τόν λαιμό, και οί δύο τους κυλούνε κατά γής. Έγώ τούς κύτταξα χωρίς νά σαλεύω. "Ο συνάδελφός μου μου φωνάζει: «Τί περιμένεις, μωρέ; Δεν με θλέπεις; Χτύπα, χτύπα τον, σου λέω...». Μά έγώ όμως δεν μπορούσα. Καταλάβαινα θέβαια πως τόν καθήκόν μου ήταν νά χτυπήσω τόν Ζεκά και νά γλυτώσω τόν χωροφύλακα... Μά, σ'ας λέω...δεν μπορούσα! Τόν σπαθί μου λές και θάραινε, χίλιες οκάδες, και τόν χέρι μου ήταν σάν σπασμένο. Δεν μου έκανε καρδιά νά χτυπήσω τόν πιό θεότρελλο παιδί τής συνοικίας. Τότε είπα στόν χωροφύλακα: «Κύττα νά

τά θγάλης πέρα μόνος σου... Αυτό τόν φοιτητή τόν γνωρίζω και δεν μπορώ νά χτυπήσω ποτέ άνθρωπους πού γνωρίζω...». Καί, κρίνοντας περιττό νά δώσω άλλες εξηγήσεις, ώρμησα πρós τ' άριστερά, μες τόν άνθρωπομάζωμα αυτό... και καθώς δεν έβλεπα γνωρίμους μου εκεί, άρχισα ελεύθερα νά χτυπάω δεξιά και άριστερά, με όση δύναμι μπορούσα...

«Τόν θράδυ, τόν ίδιο θράδυ, σάν γυρίζα κατάκοπος στο τμήμα, έμαθα πως ό συνάδελφός μου, πού είχε πιαστή με τόν Ζεκά είχε υποβάλει μήνυσι έναντίον μου, γιατί δεν είχα εκτελέσει τόν καθήκόν μου και δεν τόν είχα βοηθήσει στή συμπλοκή...

»Με κάλεσαν ν' άπολογηθώ: Είπα τήν αλήθεια. Τότε άμέσως μου ξύλωσαν τά γαλόνια και μ' έδιωξαν απ' τόν σωμα τής Χωροφυλακής!...

»Είκοσιτέσσερα χρόνια ύπηρεσίας, τάσθυσαν οί άθλιοι μονομιάς, μη λογαριάζοντας ούτε ότι μ' άτίμαζαν, ούτε ότι μ' έρριχναν στούς πέντε δρόμους...»

Και ό καλός μου Λαρουσπέτ, λέγοντας τά λόγια αυτά, είχε πάρει μια έκφρασι θαυμάτης λύπης.

«Έτρεμε και στά μάτια του διέκρινες μερικά δάκρυα πού είχαν ύγράνει τά αγαθά του μάτια...

Σέ λίγο, με φωνή σιγανή, πρόσθεσε:

— Τώρα — μεταξύ μας — κύριε, τί τούς έμελλε αν έγώ θά χτυπούσα τόν Ζεκά ή τούς άλλους φοιτητάς;... Αυτό δεν μπορείς ποτέ μου νά τόν εξηγήσω!... Βέβαια, αν δεν χτυπούσα καθόλου, κανένα, τόν πρώτο γάμο διέφερε και τόν καταλαβαίνω πως θά ήμουν άξιος τής τιμωρίας μου... Μά μήπως ξέρεи κανείς ποτέ τόν θάθος τών πραγμάτων... "Η κυβέρνησίς μας φαίνεται πως είχε ανάγκη νά κάνει οικονομίες και άρχισε από μένα... "Επειδή πλησίαζε ό καιρός νά πάρω τή σύνταξί μου, σκέφτηκε πως θάνε πολύ σκόπιμο νά με διώξη... Καί μ' έδιωξε... Μόνον και μόνον για νά γλυτώσουνε τή σύνταξι!...

ΛΕΟΝ ΦΡΑΠΙΕ

